

29.3.2011

Dnro 2/41/11

Oikeusministeriö
Kriminaalipoliittinen osasto
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

oikeusministerio@om.fi

Lausuntopyyntönne 5.2.2011, OM 14/69/2008

Helsingin syyttäjänviraston lausunto

Helsingin syyttäjänvirasto lausuu työryhmän mietinnöstä seuraavaa:

Yleistä

Työryhmän mietinnössä esitetyt välttämättömät toimenpiteet ovat tarpeellisia. Alla on otettu kantaa joihinkin Helsingin syyttäjänviraston mielestä oleviin mietinnön keskeisiin kohtiin.

Poliisivankiloiden paloturvallisuus

Poliisivankiloissa säilytettävien ja työskentelevien turvallisuuden kannalta poliisivankiloiden paloturvallisuus on saatettava lainsäädännön edellyttämälle tasolle. Automaattisten palosammutusjärjestelmien puuttuminen voi olla kohtalokasta, jos tulipalo syttyy rakennuksessa, jossa ihmisiä säilytetään lukituissa tiloissa.

Tutkintavankien sijoittaminen tutkintavankilaan

Tutkintavankeja tutkintavankilaan nykyistä nopeammin sijoitettaessa tulee ottaa huomioon tutkintavankina olevalle määrätty yhteydenpidon rajoitukset sekä erilläänpidon vaatimukset, jottei esitutkinta vaarannu. Tutkintavankien tutkintavankilaan sijoittamisessa on huomioitava myös näihin liittyvät turvallisuustekijät. Asianmukaisten kuulustelutilojen rakentaminen tutkintavankiloihin sujuvoittaisi esitutkintaa.

Videoneuvottelulaitteisto

Videoneuvotteluyhteyksiä tulee hyödyntää täysimittaisesti, minkä vuoksi ne on hankittava jokaiseen poliisivankilaan ja tutkintavankilaan. Tämä vähentää kuljetuksiin sidotun henkilökunnan määrää, alentaa kustannuksia ja lisää turvallisuutta. Samoista syistä olisi ryhdyttävä lainsäädäntömuutoksiin, joilla menettely voidaan toteuttaa vastaajan osalta vähäisissä rikosasioissa.

Tapaamisjärjestelyt ja oikeus avustajaan

Koska vankeusvankistatuksella olevilla vangeilla on mahdollisuus valvomattomiin tapaamisiin, tulee samanlainen mahdollisuus olla myös tutkintavankistatuksella olevilla vangeilla. Tutkintavankien sekä heidän avustajiensa ja puolustajiensa tapaamiset tulee järjestää asianmukaisella tavalla. Oikeus käyttää avustajaa tulee turvata niin varhaisessa vaiheessa kuin mahdollista.

Esitutkintavastuun ja säilytysvastuun erottelu

Esitutkintavastuu ja säilytysvastuu täytyy erotella toisistaan. Vaikka mitään tosiasiallisia ongelmia ei esiintyisikään, järjestelmän täytyy olla uskottava ja näyttää siltä myös ulospäin. Euroopan neuvoston kidutuksenvastainen komitea CPT on huomauttanut asiasta vuoden 2003 ja 2008 tarkastuksissaan.

Tutkintavankeuden vaihtoehdot

Tutkintavankeuden vaihtoehtoja tulee selvittää kattavasti. Vaihtoehtoja vertailtaessa tulee ottaa huomioon erityisesti kolluusiovaara. Englannin ja Walesin sekä Hollannin tapaan sähköinen valvonta tutkintavankeusajana voi olla varteenotettava muoto monissa rikoksissa. Suomestakin on kerättävissä kokemuksia tästä valvontamuodosta, koska valvottu koevapaus on ollut käytössä vuodesta 2006. Takuujärjestelmä saattaisi vaikuttaa syrjivältä, koska suuri osa tutkintavangeista ei välttämättä saisi järjestetyksi takuitaan. Takuujärjestelmästä ei saisi tulla vain hyvin toimeentulevien tai varakkaiden tutkintavankeuden järjestämistapa.

Johtava kihlakunnansyyttäjä

Heikki Poukka

Kihlakunnansyyttäjä

Yrjö Reenilä

Tiedoksi

Helsingin syyttäjänviraston henkilökunta